

F. t. l. vedr. straffeloven

overtalt barnet til kortvarigt at beføle gerningsmandens blottede lem.

Straffelovrådet finder imidlertid, at der ud fra en vurdering af strafværdigheden af de krænkelse, der er omfattet af henholdsvis straffelovens § 222 og § 216, jf. §§ 224 og 225, kan være grundlag for ved strafudmålingen at sidestille seksuelle overgreb mod mindreårige med voldtægt (mod voksne) i tilfælde, hvor voksnes samleje mv. med børn under 15 år må antages at være opnået ved en udnyttelse af den voksnes fysiske og psykiske overlegenhed i forhold til barnet.

I tilfælde, hvor en voksen f.eks. opnår vaginalt eller analt samleje med et barn, vil det således efter Straffelovrådets opfattelse ofte ikke være nødvendigt for gerningsmanden at anvende tvang eller trusler eller konkret at skræmme barnet til at underkaste sig det seksuelle overgreb, idet gerningsmandens fysiske og psykiske overlegenhed i forhold til barnet og eventuelt barnets manglende forståelse af overgrebet gør det muligt for gerningsmanden at gennemføre de strafbare forhold uden at anvende vold (f.eks. i form af fastholdelse) eller trusler om vold.

Straffelovrådet finder, at den forurettedes unge alder sammen med det forhold, at gerningsmanden har udnyttet sin fysiske og psykiske overlegenhed til at få barnet til at underkaste sig overgrebet, uden at det har været nødvendigt at anvende vold eller trusler om vold, kan siges at »opveje«, at der ikke som i voldtægtsagerne er anvendt vold eller trusler herom, således at strafniveauet i sådanne sager bør være det samme, hvis sagerne i øvrigt er sammenlignelige.

Straffelovrådet bemærker, at straffelovens § 222 også omfatter tilfælde, hvor gerningsmanden ikke kan siges at have udnyttet en fysisk eller psykisk overlegenhed for at skaffe sig samleje (eller anden kønslig omgængelse, jf. straffelovens §§ 224 og 225). Det drejer sig bl.a. om tilfælde af kæreste- eller kærestelignende forhold mellem unge og tilfælde, hvor unge udforsker deres seksualitet, f.eks. hvor en 16-årig ung mand eller kvinde har samleje eller andet seksuelt samkvem med sin 14-årige kæreste, der frivilligt er gået med hertil, eller hvor en 17-årig ung mand eller kvinde har gensidig oralsex med en 14-årig kammerat, som selv har taget initiativ til dette.

Straffelovrådet finder, at der som udgangspunkt vil være grundlag for at sidestille sager om samleje med børn (straffelovens § 222) med sager om voldtægt mod voksne (straffelovens § 216), når barnet har været op til 10-11 år. I sådanne sager indebærer forurettedes alder således efter rådets opfattelse normalt i sig selv, at f.eks. et vaginalt eller analt samleje med et

barn må anses for at være opnået gennem udnyttelse af gerningsmandens fysiske eller psykiske overlegenhed, selv om der ikke er anvendt vold eller trusler herom.

Efter Straffelovrådets opfattelse vil der efter omstændighederne også kunne være grundlag for at sidestille sager om samleje med børn i alderen 12-14 år med sager om voldtægt mod voksne, men i forhold til overgreb mod børn i denne aldersgruppe vil det efter rådets opfattelse i højere grad end ved overgreb mod mindre børn bero på en konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder, om gerningsmanden kan anses for at have udnyttet en fysisk eller psykisk overlegenhed.

Der henvises i øvrigt til udtalelsen side 16-19.

3.3. Til brug for Straffelovrådets overvejelser har Rigsadvokaten udarbejdet et notat med en redegørelse for retspraksis vedrørende sager om samleje med børn under 15 år og sager om kontaktvoldtægt.

På baggrund af Rigsadvokatens redegørelse bemærker Straffelovrådet, at der er sket en skærpelse af det strafniveau, der var gældende forud for ændringen i 2002 af bl.a. straffelovens §§ 216 og 222. Straffelovrådet anfører samtidig, at det ud fra de foreliggende domme er vanskeligt præcist at vurdere, om der efter gældende udmålingspraksis fuldt ud er parallelitet i strafniveauet imellem de ovenfor omtalte sager.

Straffelovrådet finder på den baggrund, at der kan være anledning til at sikre paralleliteten i strafniveauet ved en lovbestemmelse om strafudmålingen i sager, hvor den voksne har udnyttet en fysisk eller psykisk overlegenhed i forhold til barnet.

Der henvises i øvrigt til udtalelsen side 19-21.

3.4. Straffelovrådet har overvejet, om paralleliteten i strafudmålingen i de relevante sager om overtrædelse af straffelovens § 222 og § 216, jf. §§ 224 og 225, bør sikres ved at supplere bestemmelsen i straffelovens § 81 om de almindelige strafskaerpelsesgrunde.

Straffelovrådet finder det imidlertid ikke naturligt at placere en bestemmelse om strafskaerpende omstændigheder, der specifikt tager sigte på (visse) overtrædelser af straffelovens § 222, blandt de almindelige strafskaerpelsesgrunde i straffelovens § 81. Bestemmelsen i § 81 gælder således som udgangspunkt i forhold til alle straffesager uafhængigt af, hvilken straffebestemmelse der er overtrådt i den konkrete sag.

Straffelovrådet har endvidere overvejet den mulighed at forhøje strafferammen i straffelovens § 222 for derved at lægge op til en skærpet strafudmåling, hvis gerningsmanden har opnået samleje (eller anden kønslig omgængelse end samleje, jf. §§ 224 og 225)